

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Secția a treia

CAUZA PASCAL ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 805/09)

Hotărâre

Strasbourg

17 aprilie 2012

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Pascal împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Alvina Gyulumyan, Egbert Myjer, Ján Šikuta, Ineta Ziemele, Mihai Poalelungi, Kristina Pardalos, *judecători*, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

După ce a deliberat în camera de consiliu, la 27 martie 2012, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

Procedura

1. La originea cauzei se află cererea nr. 805/09 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant francez, David Denis Pierre Pascal („reclamantul”), a sesizat Curtea la 16 decembrie 2008, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Reclamantul este reprezentat de Radu Gabriel Revnic, avocat în Cluj-Napoca. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, Răzvan Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Având în vedere că domnul Corneliu Bîrsan, judecătorul ales să reprezinte România, s-a abținut de la judecarea cauzei (art. 28 din Regulamentul Curții), Președintele Camerei l-a desemnat pe Mihai Poalelungi în calitate de judecător *ad hoc* (art. 26 § 4 din convenție și art. 29 § 1 din Regulamentul Curții).

4. Reclamantul pretinde, în special, că autoritățile române nu au asigurat executarea hotărârilor judecătorești care îi acordă dreptul de vizită a fiicei sale minore, N.M.E.P.

5. La 21 septembrie 2010, președintele Secției a treia a hotărât să comunice Guvernului român cererea și să îi solicite guvernului francez să declare dacă dorește să își exercite dreptul de a prezenta observații scrise cu privire la cauză (art. 36 § 1 din convenție).

În conformitate cu dispozițiile art. 29 § 1 din convenție, acesta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

6. La 11 ianuarie 2011, guvernul francez a informat Curtea că nu dorește să își exercite dreptul de a prezenta observații scrise privind prezenta cauză.

În fapt

I. Circumstanțele cauzei

7. Reclamantul s-a născut în 1976 și locuiește în Cluj-Napoca, România.

8. Reclamantul a fost căsătorit cu O.M.M., iar cuplul a avut o fiică, N.M.E.P., care s-a născut la 8 iunie 2004.

A. Procedura de ordonanță președințială pentru acordarea dreptului de vizită

9. La 1 august 2006, ca urmare a divorțului dintre reclamant și O.M.M., acesta a solicitat pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru acordarea dreptului de vizită a fiicei sale.

10. Prin hotărârea din 3 august 2006, Judecătoria Cluj-Napoca a admis acțiunea introdusă de reclamant la 1 august 2006. Instanța a hotărât că reclamantul își putea vedea fiica în fiecare duminică între orele 10 a.m. și 1 p.m., la domiciliul mamei acesteia sau în altă parte. O.M.M. a formulat recurs împotriva acestei hotărâri.

11. Prin hotărârea definitivă din 19 octombrie 2006, Tribunalul Cluj a admis recursul formulat de O.M.M. împotriva hotărârii din 3 august 2006 și a dispus rejudecarea cauzei.

12. Prin hotărârea definitivă din 29 noiembrie 2006, Judecătoria Cluj-Napoca, în rejudecare, a admis acțiunea introdusă de reclamant la 1 august 2006. Aceasta a reținut că reclamantul își putea vedea fiica în fiecare duminică între orele 10 a.m. și 1 p.m., la domiciliul mamei acesteia sau în altă parte.

13. La 7 martie 2007, reclamantul a formulat o acțiune împotriva O.M.M., având ca obiect pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru acordarea dreptului de vizită la 28, 29 și 30 martie 2007, în intervalul 10 a.m. și 1 p.m.

14. Prin hotărârea definitivă din 8 martie 2007, Judecătoria Cluj-Napoca a admis parțial acțiunea reclamantului și i-a recunoscut acestuia dreptul de a-și vizita fiica în mod excepțional la data de 29 martie 2007, în intervalul 10 a.m. și 1 p.m., la domiciliul O.M.M. sau în altă parte, pe motiv că era în interesul superior al copilului să păstreze legăturile de familie cu tatăl și rudele sale.

15. La o dată nespecificată din 2007, reclamantul a introdus o acțiune împotriva O.M.M., având ca obiect pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru acordarea dreptului de vizită la 29, 30, 31 mai și 1 iunie 2007, în intervalul 10 a.m. și 1 p.m.

16. Prin hotărârea definitivă din 24 mai 2007, Judecătoria Cluj-Napoca a admis parțial acțiunea reclamantului și i-a recunoscut acestuia dreptul de a-și vizita fiica în mod excepțional la data de 30 mai și 1 iunie 2007, în intervalul 10 a.m. și 1 p.m., la domiciliul O.M.M. sau în altă parte, pe motiv că era în interesul superior al copilului să păstreze legăturile de familie cu tatăl și rudele sale.

17. La o dată nespecificată din 2007, reclamantul a introdus o acțiune împotriva O.M.M., având ca obiect pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru acordarea dreptului de vizită pentru sărbătorile de Crăciun din 2007.

18. Prin hotărârea din 20 decembrie 2007, Judecătoria Cluj-Napoca a admis acțiunea reclamantului și i-a recunoscut acestuia dreptul de a-și vizita fiica în mod excepțional pentru sărbătorile de Crăciun din 2007. Aceasta a reținut că, având în vedere relația tensionată dintre părinți, ar fi în interesul superior al copilului și mai puțin stresant pentru aceasta dacă ar putea să se întâlnească cu tatăl ei în afara domiciliului mamei sale. În consecință, aceasta i-a permis

reclamantului să o ia pe fată din casa mamei sale pentru șapte zile, începând cu data de 22 decembrie 2007. O.M.M. a formulat recurs împotriva acestei hotărâri.

19. Prin hotărârea definitivă din 1 februarie 2008, Tribunalul Cluj a respins recursul O.M.M. împotriva hotărârii din 20 decembrie 2007. Acesta a reținut că recursul rămăsese fără obiect, deoarece ordonanța din 20 decembrie 2007 a fost executată, iar fiica acesteia a fost adusă înapoi după șapte zile.

B. Acțiunea de divorț și de încredințare a copilului

20. La 23 august 2006, reclamantul a introdus împotriva lui O.M.M. o acțiune de divorț și încredințare a copilului.

21. Prin hotărârea din 15 februarie 2007, Judecătoria Cluj-Napoca a admis acțiunea de divorț a reclamantului, a acordat custodia unică lui O.M.M. și a dispus plata de către reclamant a unei pensii lunare pentru copil. Invocând declarațiile unor martori, precum și ancheta și recomandarea socială a Autorității Tutelare Cluj, instanța a reținut că mama era principala persoană care avea grijă de copil. În consecință, a considerat că mama putea să îi asigure lui N.M.E.P. dezvoltarea emoțională și fizică și că prezența acesteia încă era esențială, având în vedere vârsta fragedă a copilului. Hotărârea a fost definitivă, având în vedere că nici reclamantul, nici O.M.M. nu au formulat apel împotriva acesteia.

C. Rapoartele prezentate de Centrul Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

22. La 25 septembrie 2006, Centrul Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, a prezentat un raport psiho-social cu privire la N.M.E.P. Conform raportului, Centrul de Intervenție pentru Copilul Abuzat a efectuat o anchetă privind acest caz, după ce a fost informat de către O.M.M. că tatăl copilului se comportase inadecvat față de fiica sa, făcând baie împreună cu aceasta fără să poarte lenjerie de corp și că neglijase copilul atunci când a fost lăsată singură cu acesta. De asemenea, raportul menționa că, în cadrul unei discuții cu ambii părinți, aceștia s-au acuzat reciproc de un comportament inadecvat față de copil, ceea ce influența negativ comportamentul minorei. În plus, O.M.M. a acuzat reclamantul că a avut un comportament agresiv din punct de vedere fizic față de copil în luna ianuarie 2006. În consecință, ambilor părinți li s-a solicitat, aceștia fiind de acord, să participe la ședințe de consiliere în cadrul Centrului Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat. Tatăl copilului a fost informat de mai multe ori că făcând baie gol împreună cu fiica sa ar putea influența relația acestuia cu ea și ar putea avea consecințe negative neprevăzute. Raportul a concluzionat că era necesar să fie monitorizată situația copilului și că părinții trebuiau să continue ședințele de consiliere psihologică la centru.

23. La 5 decembrie 2007, Centrul Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului a întocmit un raport de evaluare psihologică în privința lui N.M.E.P. Raportul afirma, între altele, că fata se dezvoltă normal pentru vârsta ei. Se simțea mai apropiată de mama ei și o evalua în termeni pozitivi. A început să fie indispusă când i s-au pus întrebări legate de tatăl ei. Tatăl a fost reprezentat în mod negativ din cauza situației tensionate dintre părinți. Nu a primit pozitiv nicio acțiune a tatălui ei și nu dorea să mai fie vizitată de acesta, din cauza situației tensionate cu mama ei. Considera vizitele tatălui ei ca fiind un fenomen negativ. Tatăl ei a fost exclus din descrierea familiei, care, în opinia sa, era formată din mama ei și bunicii săi materni. A refuzat să discute despre un potențial abuz sexual din partea tatălui său. Raportul a concluzionat că fata era speriată de situația tensionată dintre părinții ei și, în consecință, nu dorea să primească vizite de la tatăl ei. În plus, nu exista nicio dovadă clară că aceasta fusese abuzată de vreunul din părinți.

24. La 6 decembrie 2010, Centrul de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului a informat Guvernul, între altele, că se făceau încercări de a media relația dintre reclamant și fosta soție a acestuia pentru a-i ajuta să protejeze interesul superior al copilului lor. În 2006, părinților li s-a cerut să participe la ședințe de consiliere psihologică. După patru ședințe, reclamantul a decis că acestea erau inutile și a încetat să mai participe la ele.

D. Acțiunea pentru obținerea unui drept de vizită permanent

25. La o dată nespecificată din 2007, reclamantul a formulat o cerere de ordonanță președințială împotriva O.M.M., în vederea stabilirii unui program de vizită. Acesta a solicitat instanței să o oblige pe O.M.M. să îi permită să își vadă fiica în zilele de duminică, în data de 8 mai, 8 iunie, 14 iulie, 11 și 24 noiembrie; o săptămână cu ocazia Paștelui ortodox și una de Crăciun, o dată la doi ani; în august; o săptămână în perioadele octombrie-decembrie, ianuarie-martie și aprilie-iunie; și să îi permită să plece din țară cu copilul cel puțin o săptămână în perioada pe care o petrec împreună și în luna august 2007.

26. Prin hotărârea din 7 iunie 2007, Judecătoria Cluj-Napoca a admis parțial acțiunea reclamantului pentru stabilirea unui program de vizită. Pe baza declarațiilor date de martorii părților și a raportului prezentat de Centrul Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția copilului, instanța a hotărât că tatăl putea să își viziteze copilul și să petreacă împreună câteva ore pe săptămână, fără prezența mamei. Absența mamei sale ar permite să se evite orice situație stresantă pentru copil, cauzată de tensiunea dintre părinți. De asemenea, relația cu tatăl ei ar fi binevenită și benefică pentru N.M.E.P., atâta vreme cât aceasta avea nevoie de atenția ambilor părinți pentru dezvoltarea sa emoțională și fizică echilibrată, care nu era posibilă în prezența ambilor părinți. Conform anchetei sociale desfășurate la domiciliul reclamantului, condițiile de viață ale acestuia erau adecvate. Faptul că ancheta socială suplimentară, care nu a fost dispusă de instanță, menționa că domiciliul acestuia avea camere neprimitoare, fără să ofere detalii privind motivele pentru care acestea ar fi neadecvate să găzduiască un copil, nu putea fi considerat un motiv întemeiat pentru a refuza dreptul reclamantului de a-și vedea fiica. În plus, argumentele lui O.M.M. conform cărora reclamantul nu era capabil să aibă grijă de copil au fost infirmate de declarațiile martorilor.

27. În ceea ce privește cererea reclamantului de a i se permite să plece ocazional din țară împreună cu copilul, judecătoria a hotărât că, indiferent de opinia părintelui, minora avea dreptul legal de a se întâlni cu rudele sale, inclusiv cu cele paterne. Rudele paterne au cunoscut copilul și erau interesați de bunăstarea sa. În ceea ce o privește pe N.M.E.P., aceasta avea ocazia să intre în contact atât cu cultura română, cât și cu cea franceză, și nu i se putea nega dreptul de a menține această legătură directă cu cele două țări. În plus, nu exista nicio probă care să sprijine argumentul lui O.M.M. conform căruia reclamantul nu ar mai aduce copilul înapoi în România. Copilul mai fusese lăsat singur cu reclamantul și acesta o adusesese mereu înapoi mamei sale. În plus, martorii au declarat că, atunci când O.M.M. nu era de acord să lase fata singură cu reclamantul, acesta nu insistă. De asemenea, aceasta nu și-a exprimat niciodată îngrijorarea că reclamantul nu îi va mai înapoia fata. Faptul că reclamantul nu a precizat datele când intenționa să călătorească în străinătate și când urma să se întoarcă în România, furnizând bilete de avion, nu putea fi considerat un motiv pentru a-i respinge cererea, nefiind obligația instanței să stabilească datele respective. De asemenea, reclamantul furnizase numele și adresele tuturor rudelor sale unde dorea să ducă fata. În consecință, după ce a stabilit că programul sugerat de reclamant nu era în interesul superior al minorei, instanța a stabilit un program de vizită pentru reclamant și i-a permis să ia copilul de la domiciliul lui O.M.M., chiar și în absența și fără consimțământul acesteia: în zilele de duminică, la data de 14 iulie și în perioada 1-15 august; o dată la doi ani la data de 8 iunie, o săptămână de Paște și o săptămână de Crăciun. În plus, instanța i-a permis reclamantului să scoată copilul din

România, chiar și fără consimțământul lui O.M.M., o dată la doi ani, timp de o săptămână de Paște și de Crăciun și în fiecare an, în perioada 1-15 august. Părțile au formulat apel împotriva acestei hotărâri. O.M.M. a solicitat instanței, între altele, să dispună realizarea unei evaluări psihologice a copilului, dar reclamantul a contestat cererea lui O.M.M.

28. Prin hotărârea din 14 noiembrie 2007, Tribunalul Cluj a respins cererea lui O.M.M. de realizare a unei evaluări psihologice a copilului, pe motiv că ar fi neconcludentă pentru cauză, și a admis parțial apelul reclamantului. De asemenea, instanța i-a permis reclamantului să ia copilul de la domiciliul lui O.M.M. în fiecare an la data de 24 noiembrie, chiar și în absența acesteia, și a confirmat hotărârea din 7 iunie 2007. Hotărârea a devenit definitivă la 5 aprilie 2008, recursul părților fiind respins de Curtea de Apel Cluj.

29. La o dată nespecificată din 2009, ca urmare a faptului că O.M.M. și fiica ei s-au mutat în Regatul Unit la o dată nespecificată din 2009, reclamantul a introdus o acțiune împotriva lui O.M.M., pentru stabilirea unui nou program de vizită și pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru ca fiica lui să fie adusă la domiciliul acestuia, pe cheltuiala lui O.M.M., cu penalizări de 50 de lei românești noi (RON) [aproximativ 13 euro (EUR)] pentru fiecare zi de întârziere, la următoarele date: o dată la două săptămâni, duminică; o dată la doi ani, la data de 8 iunie, de Paștele ortodox și de Crăciun, precum și anual, în perioada 1-15 august.

30. Prin hotărârea din 12 noiembrie 2009, Judecătoria Cluj-Napoca a admis parțial acțiunea reclamantului. Aceasta a hotărât că mutarea reședinței copilului într-o altă țară justifică acțiunea reclamantului pentru stabilirea unui nou program de vizită. Totuși, instanța a considerat că programul sugerat de reclamant era prea obositor pentru copil, ținând seama de vârsta fragedă și de nevoia acesteia de a merge la școală. În această privință, instanța a hotărât că Paștele ortodox ar fi o ocazie bună pentru reclamant să își viziteze fiica la domiciliul acesteia și i-ar oferi posibilitatea să o vadă într-un mediu familiar ei. Pentru vacanțele de iarnă și de vară, atunci când reclamantul și fiica sa ar putea petrece mai mult timp împreună, i s-a permis să o ia pe fată de la domiciliul mamei, deoarece ar fi destul timp pentru ca aceasta să se odihnească și să se joace. În plus, instanța a considerat că părinții trebuie să împartă cheltuielile de călătorie ale copilului pentru vacanțele de vară și de iarnă, în vreme ce cheltuielile de călătorie pentru Paște urmează să fie suportate de tată. De asemenea, având în vedere comportamentul obstructiv anterior al lui O.M.M. în ceea ce privește executarea hotărârilor, instanța a dispus ca aceasta să plătească o penalizare de 50 RON (aproximativ 13 EUR) pentru fiecare zi de întârziere, în cazul în care nu respectă programul de vizită stabilit de instanță, după cum urmează: anual, de Paștele ortodox, la domiciliul copilului din Regatul Unit, pe cheltuiala reclamantului, și în perioada 1-15 august, pe cheltuiala ambilor părinți; și o dată la doi ani, o săptămână de Crăciun, pe cheltuiala ambilor părinți. Reclamantul a formulat apel împotriva hotărârii.

31. Prin hotărârea din 23 februarie 2010, Tribunalul Cluj a admis parțial apelul reclamantului împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2009. Acesta a hotărât ca, o dată la doi ani, de Paștele ortodox, copilul să meargă în România și să stea la domiciliul reclamantului. Cheltuielile vor fi suportate de ambii părinți și copilul va fi însoțit de mamă în timpul zborului care pleacă din Regatul Unit și de tatăl ei în timpul zborului spre casă. De asemenea, tatăl putea să se deplaseze pentru a-și vizita fiica o dată la două luni, în ultimul week-end al lunii, în vreme ce mama trebuia să o aducă pe fată în România la domiciliul tatălui ei, o dată la două luni, în ultimul week-end al lunii. Ambii părinți trebuiau să își plătească propriile cheltuieli de călătorie. Vizitele lunare nu puteau să aibă loc în apropierea perioadei Paștelui sau a Crăciunului, atunci când se aplica programul de vizită stabilit de prima instanță. În cele din urmă, Tribunalul Cluj a confirmat restul prevederilor hotărârii din 12 noiembrie 2009.

32. La o dată nespecificată din 2011, reclamantul a informat instanța că O.M.M. a recurat hotărârea din 23 februarie 2010 și că recursul acesteia a fost admis. Acesta a susținut că programul de vizită fusese schimbat prin hotărâre definitivă, fiind obligat să meargă în Regatul Unit în ultima duminică a fiecărei luni să își vadă fiica. În plus, conform

reclamantului, hotărârea nu făcea referire la obligația mamei de a-i aduce fiica de Crăciun și în vacanța de vară. De asemenea, de Paște își va putea vedea fiica o dată la doi ani, începând din 2010, dar numai două zile și nu o săptămână. Instanța a dispus ca mama să o aducă pe N.M.E.P. la reclamant numai în vacanța de Paște. Acesta din urmă nu a depus la dosar o copie a respectivei hotărâri definitive.

E. Procedura de executare

33. La 20 august și 15 octombrie 2006, un executor judecătoresc angajat de reclamant a încercat să pună în executare hotărârea din 3 august 2006. În rapoartele privind executarea, întocmite de executor la aceleași date, se menționa faptul că O.M.M. plecase de acasă cu intenția de a împiedica executarea hotărârii, deși fusese notificată cu privire la vizitele executorului, și că i-a permis reclamantului să își vadă fiica la domiciliul și în prezența acesteia, dar nu a fost de acord ca reclamantul să o ia pe fată cu el.

34. La 10 și 17 decembrie 2006, un executor judecătoresc angajat de reclamant a încercat să pună în executare hotărârea din 29 noiembrie 2006. În rapoartele privind executarea, întocmite de executor la aceleași date, se menționa că O.M.M. i-a permis reclamantului să își vadă fiica la domiciliul acesteia, dar nu a fost de acord să o ia pe fată cu el.

35. La 29 martie 2007, un executor judecătoresc angajat de reclamant a încercat să pună în executare hotărârea din 8 martie 2007. În raportul privind executarea, întocmit de executor la aceeași dată, se menționa că O.M.M. i-a permis reclamantului să își vadă fiica la domiciliul acesteia, dar nu a fost de acord ca acesta să o ducă în altă parte, deoarece N.M.E.P. a refuzat să plece cu tatăl ei. În cele din urmă, cei doi părinți au căzut de acord că fiica lor putea să plece dacă era însoțită de mama ei.

36. La 16 aprilie 2008, un executor judecătoresc angajat de reclamant a încercat să pună în executare hotărârea din 7 iunie 2007. La aceeași dată, executorul a notificat-o pe O.M.M. că, la 25 aprilie 2008, reclamantul dorea să o ia pe N.M.E.P. în Franța o săptămână, cu ocazia sărbătorilor de Paște.

37. La o dată nespecificată din 2008, O.M.M. a contestat procedura de executare deschisă împotriva sa la 16 aprilie 2008.

38. La 22 aprilie 2008, executorul a solicitat Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj să delege un reprezentant pentru a-l însoți la domiciliul lui O.M.M. în data de 25 aprilie 2008, având în vedere repetatele refuzuri anterioare ale lui O.M.M. de a-i permite reclamantului să o viziteze pe fiica sa.

39. La 25 aprilie 2008, executorul judecătoresc l-a însoțit pe reclamant la domiciliul O.M.M. În raportul privind executarea, prezentat de executor la aceeași dată, se menționa că a fost imposibilă executarea hotărârii, deoarece nici mama, nici fiica nu au fost prezente, iar O.M.M. i-a scris reclamantului că plecase în vacanță de Paște.

40. La 12 mai 2008, Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj a informat biroul executorului judecătoresc că direcția nu era parte în procedura de executare, nu avea calitate procesuală și nu deținea niciun document care să ateste că minorul a făcut obiectul unor măsuri de protecție speciale.

41. Prin hotărârea din 18 iunie 2008, Judecătoria Cluj-Napoca a respins contestația lui O.M.M. la executarea procedurii inițiată împotriva sa la 16 aprilie 2008, cu motivarea că executarea era legală. Nu există nicio probă în dosar care să arate că O.M.M. a formulat recurs împotriva acestei hotărâri.

42. La 15 iulie 2008, executorul judecătoresc a încercat a doua oară să pună în executare hotărârea din 7 iunie 2007. La aceeași dată, executorul a notificat-o pe O.M.M. că reclamantul urma să o viziteze la domiciliu în data de 1 august 2008, ora 11 a.m., pentru a lua copilul cu el pentru perioada 1-15 august 2008.

43. La 1 august 2008, executorul judecătoresc l-a însoțit pe reclamant la domiciliul lui O.M.M. În raportul privind executarea, prezentat de executor la aceeași dată, se menționa faptul că fata a refuzat să plece cu tatăl ei și, în consecință, O.M.M. nu a fost de acord să o lase să plece.

F. Alte proceduri judiciare

44. La o dată nespecificată din 2006, reclamantul a introdus o acțiune împotriva O.M.M., pentru obligarea acesteia la plata unei despăgubiri cuprinse între 20 și 50 RON (aproximativ 5-13 EUR) pentru fiecare duminică în care O.M.M. refuza să îi permită să își vadă fiica, astfel cum se prevede în hotărârea definitivă din 29 noiembrie 2006.

45. Prin încheierea definitivă din 30 ianuarie 2007, Judecătoria Cluj-Napoca a respins acțiunea reclamantului pentru plata de despăgubiri. Aceasta a reținut că, conform raportului de executare, prezentat de executorul judecătoresc la 10 decembrie 2006, O.M.M. i-a permis reclamantului să își vadă fiica la domiciliul în prezența ei, dar că a refuzat să îi permită să ia copilul cu el. În aceste circumstanțe, instanța a considerat că O.M.M. nu obstrucționase punerea în executare a hotărârii din 29 noiembrie 2006.

46. La 4 februarie 2008, reclamantul a formulat o cerere pentru pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru obligarea lui O.M.M. la constituirea unei garanții financiare de 5 000 RON (aproximativ 1 250 EUR) și plata a unei despăgubiri civile de 50 RON (aproximativ 13 EUR) pentru fiecare zi în care aceasta îl împiedica să pună în executare hotărârea din 7 iunie 2007.

47. Prin hotărârea din 10 iulie 2008, Judecătoria Cluj-Napoca a admis parțial acțiunea reclamantului din 4 februarie 2008. Instanța a dispus ca O.M.M. să plătească o amendă de 30 RON pentru fiecare zi în care îl împiedica pe reclamant să pună în executare hotărârea din 7 iunie 2007. În această privință, judecătoria a reținut că O.M.M. îl împiedicase pe reclamant să își vadă fiica de câteva ori în 2008, fie nefiind prezentă la domiciliu, fie refuzând să îi permită reclamantului să o ia pe fiica lui de la domiciliul acesteia. Totuși, instanța a respins cererea acestuia de constituire a unei garanții financiare, pe motiv că dispusese deja ca O.M.M. să plătească o despăgubire pentru obstrucționarea punerii în executare a unei hotărâri definitive. Reclamantul a formulat apel împotriva hotărârii.

48. Prin hotărârea din 11 noiembrie 2008, Tribunalul Cluj a respins apelul reclamantului împotriva hotărârii din 10 iulie 2008, pe motiv că se dispusese deja plata de către O.M.M. a unei despăgubiri. În plus, obligarea acesteia la plata unei despăgubiri suplimentare de 5 000 RON ar fi disproporționată și ar putea afecta copilul, ca urmare a sarcinii financiare impuse mamei. Reclamantul a formulat recurs împotriva hotărârii.

49. Prin hotărârea finală din 18 februarie 2009, Tribunalul Cluj a admis parțial recursul reclamantului împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2008 și a dispus ca O.M.M. să depună într-un cont bancar suma de 3 000 RON (aproximativ 750 EUR) pe numele reclamantului. De asemenea, acesta a confirmat restul hotărârii din 11 noiembrie 2008. Acesta a hotărât că, deși trebuia luată în considerare stabilitatea financiară a mamei, copilul avea dreptul să petreacă timp cu tatăl său. În plus, mama avea un venit bun și suma stabilită de instanță pentru garanție menținea un echilibru între sarcina financiară impusă lui O.M.M. și scopul de a păstra legăturile de familie.

50. La 17 aprilie 2009, reclamantul a introdus o acțiune împotriva O.M.M., prin care solicita instanței să stabilească valoarea despăgubirii care trebuia plătită de aceasta ca urmare a hotărârii din 10 iulie 2008 și pentru pronunțarea unei ordonanțe președințiale pentru ca O.M.M. să îi plătească 8 000 RON (aproximativ 2 000 EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral suferit de reclamant din cauza refuzurilor repetate ale acesteia de a accepta punerea în executare a hotărârii din 7 iunie 2007.

51. Prin hotărârea din 22 octombrie 2009, Judecătoria Cluj-Napoca a respins acțiunea reclamantului din 17 aprilie 2009. Aceasta a hotărât că instanța nu putea stabili valoarea

despăgubirii datorate, deoarece reclamantul nu a putut demonstra de câte ori a fost obstrucționat în punerea în executare a hotărârii din 7 iunie 2007, după ce obligația lui O.M.M. de a plăti o amendă a fost stabilită de instanță la 10 iulie 2008. În plus, relația tensionată dintre părinți, reflectată și în relația cu fiica sa, nu îi permitea reclamantului să o vadă mereu în circumstanțele pe care le-ar fi dorit. Deși separarea de copil după divorț implica o anumită suferință, aceasta nu avea un asemenea grad încât să implice răspunderea civilă a lui O.M.M. Problemele cu care se confrunta reclamantul, în special comportamentul fostei sale soții, fusese sancționat deja de instanțe, care o obligaseră să constituie o garanție financiară pe numele reclamantului. În plus, faptul că fiica sa plecase din România și nu o mai văzuse din luna februarie 2009 nu ar fi putut să îi cauzeze mai multă suferință, având în vedere că i s-a notificat decizia fostei sale soții, i s-a comunicat adresa fiicei sale din Regatul Unit și a introdus o acțiune pentru modificarea programului de vizită. În consecință, până la soluționarea acestei acțiuni, singurul său disconfort a fost cauzat de faptul că nu mai locuia în aceeași țară cu fiica sa. Reclamantul a formulat apel împotriva hotărârii.

52. Prin hotărârea definitivă din 5 mai 2010, Tribunalul Cluj a respins ca tardiv apelul reclamantului împotriva hotărârii din 22 octombrie 2009.

G. Plângerea penală formulată de reclamant împotriva lui O.M.M.

53. La 15 ianuarie 2008, reclamantul a formulat o plângere penală împotriva lui O.M.M. pentru împiedicarea punerii în executare a hotărârilor prin care i s-a acordat dreptul de a-și vizita fiica. Acesta a susținut că, deși încercase în repetate rânduri să pună în executare hotărârile din 29 noiembrie 2006, 7 iunie și 20 decembrie 2007, precum și hotărârile prin care i se acordase dreptul de a-și vizita fiica, în mod excepțional, la data de 29 martie, 30 mai și 1 iunie 2007, nu reușise din cauza comportamentului O.M.M.

54. Prin hotărârea din 11 martie 2008, Judecătoria Cluj-Napoca a respins plângerea penală a reclamantului din 15 ianuarie 2008, pe motiv că comportamentul lui O.M.M. nu putea fi considerat de natură penală. Totuși, instanța a aplicat o sancțiune administrativă, dându-i lui O.M.M. un avertisment. Aceasta a hotărât, între altele, că, deși O.M.M. obstrucționase punerea în executare a unor hotărâri judecătorești definitive, condamnarea acesteia nu ar fi servit unui scop adecvat, ținând seama că părțile au un copil împreună și că o condamnare ar putea să influențeze și viitorul copilului în cauză, în special dacă O.M.M. nu își schimbă comportamentul. Reclamantul a formulat recurs împotriva hotărârii.

55. Prin hotărârea definitivă din 2 iulie 2008, Tribunalul Cluj a respins recursul reclamantului împotriva hotărârii din 11 martie 2008. Acesta a subliniat, între altele, că, conform unui raport al Centrului Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență socială și Protecția Copilului, întocmit în urma unor ședințe de consiliere cu părțile, la care tatăl a renunțat să mai participe, copilul a fost afectat de conflictul dintre părinții săi și o considera pe mama ei „bună”, iar pe tatăl ei „rău” și vroia ca acesta să o „lase în pace” și să nu o mai viziteze. Copilul era mai apropiat de mamă și mai detașat de tată, respingându-l din proprie inițiativă, indiferent dacă i se inducea sau nu acest lucru de către mamă. În acest context, instanța a hotărât că, deși O.M.M. a obstrucționat punerea în executare a unor hotărâri judecătorești definitive, nu se putea susține că aceasta nu avea în vedere interesul superior al copilului său. I-a permis tatălui să viziteze copilul la domiciliul și în prezența acesteia. În consecință, ținând seama de relațiile tensionate dintre părinți și de necesitățile copilului, condamnarea lui O.M.M. nu ar servi niciunui scop, deoarece ar menține, între altele, sentimentele de nesiguranță ale copilului.

H. Scrisorile reclamantului către Curte

56. Prin scrisoarea din decembrie 2008 adresată Curții, reclamantul a declarat că, în perioada iulie 2006-decembrie 2008, a încercat să își exercite dreptul său de vizită de 108 ori.

Toate încercările reclamantului de a-și vizita fiica în conformitate cu programul stabilit de hotărârile definitive au fost obstrucționate prin refuzul categoric al lui O.M.M. de a-l lăsa să o ia pe minoră de la domiciliul acesteia și, de câte ori i s-a permis să își vadă fiica, a fost obligat să cadă de acord ca vizitele să aibă loc în prezența acesteia sau în prezența bunicii materne. În consecință, reclamantul a depus 107 plângeri penale împotriva O.M.M. pentru nerespectarea prevederilor hotărârilor judecătorești definitive care îi permiteau să își viziteze fiica.

57. Într-o scrisoare adresată Curții la o dată nespecificată din 2011, reclamantul a declarat că nu știa unde se află fiica sa și că nu o văzuse de un an și jumătate. Acesta a pretins că fosta lui soție se mutase de la adresa din Regatul Unit pe care o știa și că aceasta nu îl informase care era noua adresă. În plus, deși instanțele interne fuseseră informate cu privire la faptul că mama nu îi notificase adresa nouă la care locuia fiica lui, în cadrul acțiunii pentru modificarea programului de vizită, acestea nu au dispus ca O.M.M. să îi comunice adresa. În consecință, acesta nu a avut posibilitatea să o contacteze sau să o vadă pe fiica sa.

II. Dreptul intern relevant

58. Dispozițiile legale interne relevante sunt stabilite în hotărârile Curții în cauzele *Lafargue împotriva României* (nr. 37284/02, pct. 64-69, 13 iulie 2006) și *Costreie împotriva României* (nr. 31703/05, pct. 55-58, 13 octombrie 2009). Rolul și atribuțiile autorităților publice locale pentru asistență socială și protecția copilului, precum și dispozițiile relevante din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, sunt descrise în hotărârea *Amanalachioai împotriva României* (nr. 4023/04, pct. 56 și 59, 26 mai 2009).

În drept

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 8 din convenție

59. Reclamantul s-a plâns de încălcarea dreptului la respectarea vieții sale de familie ca urmare a neexecutării hotărârilor definitive care îi acordau dreptul de vizită a copilului său minor N.M.E.P. Acesta a invocat art. 8 din convenție, formulat după cum urmează:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la admisibilitate

60. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 a) din convenție. De asemenea, observă că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

(a) Argumentele părților

(i) Reclamantul

61. Reclamantul a susținut că, deși a făcut uz de toate căile de atac legale pe care le-a avut la dispoziție pentru a pune în executare hotărârile care îi acordau dreptul de a-și vizita fiica, acestea s-au dovedit a fi ineficiente. Acesta a argumentat că autoritățile au refuzat să pună în executare hotărârile, în principal ca rezultat al comportamentului obstructiv al mamei

și al pasivității executorului judecătoresc și a poliției. De asemenea, autoritățile nu au luat măsuri pregătitoare suplimentare pentru a-i facilita vizitele. În plus, acesta a depus peste o sută de plângeri penale împotriva fostei sale soții pentru obstrucționarea procedurii de executare, dar unele dintre ele sunt încă pendinte în fața autorităților naționale. De asemenea, deși fosta lui soție a fost obligată la plata de despăgubiri și la constituirea unei garanții financiare pentru obstrucționarea procedurii de executare, situația nu s-a schimbat.

62. Acesta a susținut că, în perioada 2006-2009, în ciuda tuturor hotărârilor care îi acordau un drept de vizită extins, acesta a reușit să își viziteze fiica doar de câteva ori foarte puțin timp și numai la domiciliul și în prezența fostei sale soții. Din 2009 nu a mai putut să își vadă fiica, deoarece aceasta a fost luată de mama ei în Regatul Unit. A obținut o somație de modificare a dreptului său de vizită în conformitate cu situația locativă actuală a fiicei sale, dar nu a putut să o vadă, deoarece nu știa adresa la care locuia, iar instanțele interne nu au obligat-o pe fosta lui soție să îi comunice adresa.

63. Bazându-se pe jurisprudența Curții (a se vedea, printre altele, *Lafargue*, citată anterior; *Costreie*, citată anterior; și *Ignaccolo-Zenide împotriva României*, nr. 31679/96, CEDO 2000-I), reclamantul a concluzionat că a fost privat *de facto* de drepturile sale parentale, fără niciun temei legal, ca urmare a faptului că instanțele interne nu au pus în executare rapid și eficient hotărârile care îi acordau dreptul de vizită și nu au sancționat comportamentul obstructiv al fostei sale soții în ceea ce privește procedura de executare.

(ii) Guvernul

64. Deși a admis că neexecutarea unei hotărâri care îi acordă unui părinte dreptul de vizită poate, în general, să constituie o încălcare a drepturilor garantate la art. 8 din convenție, Guvernul a susținut că, în speță, era necesar ca obligațiile pozitive ale statului să fie apreciate în cadrul interesului superior al lui N.M.E.P., luându-se totodată în considerare circumstanțele speciale ale cauzei, și anume situația tensionată dintre părinți și opinia negativă a copilului despre tatăl său.

65. Acesta a susținut că autoritățile au acționat cu diligență și și-au îndeplinit obligațiile de punere în executare a hotărârilor. Reclamantului i s-a acordat dreptul de a-și vizita fiica prin intermediul unor hotărâri judecătorești și executorul judecătoresc a acționat imediat pentru a pune în executare hotărârile în cauză, prin emiterea de somații și însoțindu-l pe reclamant la domiciliul copilului la datele stabilite pentru vizite. Deși Guvernul a admis că încercările de a executa hotărârile nu au avut succes, a subliniat că comportamentul obstructiv al mamei nu era singurul motiv pentru care nu au avut loc vizitele. Rapoartele întocmite de executor cu diferite ocazii menționează că încercările de punere în executare au eșuat și din cauza împotrivirii copilului de a pleca împreună cu tatăl său.

66. Invocând cauza *Fușcă împotriva României*, nr. 34630/07, pct. 43, 13 iulie 2010, Guvernul a argumentat că situația din speță era delicată și era puțin probabil ca folosirea mijloacelor de executare să o îmbunătățească. În consecință, pentru executarea cu succes a dreptului de vizită, era necesară o abordare mai sensibilă în privința copilului. Prin urmare, în acest context și ținând seama de atitudinea copilului de respingere față de tatăl său, autoritățile statului și-au îndeplinit obligațiile pozitive impuse la art. 8.

(b) Motivarea Curții

(i) Principii relevante

67. Curtea reiterează, de la bun început, faptul că dreptul părintelui și al copilului de a se bucura unul de compania celuilalt constituie un element fundamental al „vieții de familie” în sensul art. 8 din convenție (a se vedea, printre alte autorități, *Monory împotriva României și Ungariei*, nr. 71099/01, pct. 70, 5 aprilie 2005).

68. De asemenea, Curtea reiterează faptul că scopul esențial al art. 8 este de a proteja persoanele particulare împotriva actelor arbitrare ale autorităților publice. În plus, există obligații pozitive inerente „respectării” efective a vieții de familie. În ambele contexte, trebuie avut în vedere echilibrul just ce trebuie realizat între interesele concurente ale persoanei și cele ale comunității, iar în ambele contexte statul beneficiază de o anumită marjă de apreciere (a se vedea *Keegan împotriva Irlandei*, 26 mai 1994, pct. 49, seria A nr. 290).

69. În ceea ce privește obligația statului de a lua măsuri pozitive, Curtea a hotărât că, în cauzele care privesc punerea în aplicare a dreptului de vizită al unuia dintre părinți, art. 8 include dreptul părintelui de a lua măsuri cu scopul de a-și vedea copilul și obligația autorităților naționale de a facilita întâlnirea acestora, în măsura în care interesul copilului impune să se facă tot posibilul pentru a fi păstrate relațiile personale și, după caz, pentru a „reîntregi” familia; statul are o obligație de mijloace, nu una de rezultat (a se vedea, printre alte autorități, *Ignaccolo-Zenide*, citată anterior, pct. 94; *Nuutinen împotriva Finlandei*, nr. 32842/96, pct. 127, CEDO 2000-VIII; *Hokkanen împotriva Finlandei*, 23 septembrie 1994, pct. 55, Seria A nr. 299-A; *Gnahoré împotriva Franței*, nr. 40031/98, pct. 59, CEDO 2000-IX; și *Nistor împotriva României*, nr. 14565/05, pct. 70, 109, 2 noiembrie 2010).

70. În cauzele care privesc executarea unor hotărâri din sfera dreptului familiei, Curtea a hotărât în repetate rânduri că elementul decisiv este dacă autoritățile naționale au luat toate măsurile necesare pentru a facilita executarea, atât cât se poate cere în mod rezonabil în circumstanțele specifice fiecărei cauze (a se vedea *Hokkanen*, citată anterior, pct. 53; *Ignaccolo-Zenide*, citată anterior, pct. 96; *Nuutinen*, citată anterior, pct. 128; și *Sylvester împotriva Austriei*, nr. 36812/97 și 40104/98, pct. 59, 24 aprilie 2003). Caracterul adecvat al măsurilor luate trebuie să fie apreciat în funcție de rapiditatea punerii lor în aplicare, având în vedere că trecerea timpului poate avea consecințe iremediabile pentru relația dintre copil și părintele care nu locuiește cu el; în același timp, nu trebuie exclusă impunerea unor sancțiuni în cazul unui comportament ilegal din partea părintelui cu care locuiește copilul, deși nu este de dorit aplicarea unor măsuri coercitive împotriva copiilor în acest domeniu delicat (a se vedea, *Ignaccolo-Zenide*, citată anterior, pct. 102 și 106).

71. În continuare, Curtea reiterează faptul că participarea activă a părinților în acțiunile care îi privesc pe copii este obligatorie în temeiul art. 8 din convenție pentru a asigura protecția intereselor acestora și că, în cazul în care un reclamant solicită punerea în executare a unei hotărâri judecătorești, atât comportamentul acestuia, cât și cel al instanțelor, reprezintă un factor relevant ce trebuie luat în considerare (a se vedea *Glaser împotriva Regatului Unit*, nr. 32346/96, pct. 70, 19 septembrie 2000).

72. În cele din urmă, astfel cum a hotărât Curtea în repetate rânduri, în cauze privind încredințarea lor, interesele copiilor sunt extrem de importante. Interesele superioare ale copilului trebuie să fie considerentul primordial [a se vedea, în acest sens, *Neulinger și Shuruk împotriva Elveției* (MC), nr. 41615/07, pct. 134, 6 iulie 2010, și *Plaza împotriva Poloniei*, nr. 18830/07, pct. 71, 25 ianuarie 2011] și pot prevala, în funcție de natura și importanța lor, asupra intereselor părinților [a se vedea *Sahin împotriva Germaniei* (MC), nr. 30943/96, pct. 66, CEDO 2003-VIII].

(ii) Aplicarea principiilor menționate în prezenta cauză

73. Curtea remarcă faptul că procedura de executare în cauză privește în mod evident „viața de familie” a reclamantului în sensul art. 8 din convenție (a se vedea *H. împotriva Regatului Unit*, 8 iulie 1987, pct. 90, Seria A nr. 120).

74. Prin urmare, în speță, Curtea trebuie să aprecieze, în primul rând, dacă, în lumina principiilor relevante din jurisprudența sa, măsurile luate de autoritățile române au fost suficient de adecvate și eficiente, atât cât se putea aștepta în mod rezonabil în circumstanțele cauzei, pentru a facilita întâlnirea reclamantului cu fiica sa, N.M.E.P., astfel încât să respecte prevederile hotărârilor definitive care i-au acordat reclamantului dreptul de vizită. De

asemenea, pentru a stabili dacă neexecutarea condițiilor de vizită stabilite constituia o nerespectare a vieții de familie a reclamantului, Curtea trebuie să examineze dacă a fost realizat un echilibru just între diversele interese implicate, și anume interesul copilului și al mamei, cel al reclamantului și interesul general de a asigura respectarea statului de drept [a se vedea, de asemenea, *D. împotriva Poloniei* (dec.), nr. 8215/02, 14 martie 2006].

75. Curtea reține faptul că instanțele interne au încredințat copilul mamei și că reclamantul a fost de acord cu această decizie. Curtea observă, de asemenea, că reclamantului i s-a acordat prin intermediul unor hotărâri judecătorești dreptul de a-și vizita fiica regulat. Problemele privind punerea în aplicare a acestui drept de vizită au apărut imediat după ce dreptul în cauză a fost stabilit de instanțele interne; astfel, reclamantul a fost nevoit să apeleze la serviciile unui executor judecătoresc pentru a executa dreptul său de vizită.

76. În aprecierea sa privind comportamentul autorităților interne în ceea ce privește executarea hotărârilor care i-au acordat reclamantului dreptul de vizită, Curtea remarcă faptul că instanțele interne au admis cererile reclamantului de acordare a unui drept provizoriu sau permanent fără întârziere nejustificată; de exemplu, cererile depuse la 1 august 2006 și în 2007 au fost admise la 3 august 2006 și, respectiv, 14 noiembrie 2007.

77. Executorul judecătoresc a acționat imediat pentru a pune în executare hotărârile, prin emiterea primei somații la 20 august 2006; ulterior, acesta a emis alte câteva somații, în urma fiecărei cereri depuse de reclamant, și a însoțit reclamantul la domiciliul copilului la fiecare dată stabilită pentru vizită.

78. În plus, reclamantul nu s-a mai plâns anterior în fața instanțelor interne de vreo acțiune sau potențială inacțiune din partea executorului.

79. Deși este adevărat că încercările de executare nu au fost tocmai un succes (a se vedea supra, pct. 33-35), Curtea observă că atitudinea mamei, deși este un factor decisiv în ceea ce privește imposibilitatea reclamantului de a executa în totalitate hotărârile care îi acordă dreptul de vizită, a fost cauzată și de faptul că fata nu dorea să își vadă tatăl. Într-adevăr, instanțele interne au constatat acest lucru în soluționarea plângerii penale a reclamantului referitoare la comportamentul mamei (a se vedea supra, pct. 55). În această privință, Curtea nu constată existența unui caracter arbitrar al deciziilor autorităților de a nu declanșa urmărirea penală față de O.M.M. De asemenea, raționamentul lor, care a pus accent pe faptul că comportamentul O.M.M. avea în vedere interesul superior al copilului, pare întemeiat (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Sbârnea împotriva României*, nr. 2040/06, pct. 119, 21 iunie 2011). În acest context, chiar presupunând că ar fi adevărată afirmația reclamantului conform căreia a depus 107 plângeri penale împotriva fostei sale soții, unele fiind încă pe rolul instanțelor, Curtea nu înțelege în ce fel pretinsa nesoluționare de către instanțele interne a tuturor plângerilor sau a unora dintre ele ar fi influențat posibilitatea acestuia de a pune în executare hotărârile care îi acordă dreptul de a-și vizita fiica sau i-ar îmbunătăți relația cu fiica sa.

80. În continuare, Curtea remarcă faptul că, în 2009, instanțele civile au penalizat mama pentru fiecare zi în care nu a respectat hotărârile contestate și au dispus ca aceasta să depună o sumă de bani într-un depozit pe numele reclamantului (a se vedea supra, pct. 30 și 48).

81. În acest context, Curtea consideră că, din cauza conflictului dintre reclamant și O.M.M., instanțele interne au avut dificultăți în a acționa cu scopul de a executa pe deplin dreptul de vizită al reclamantului. În consecință, Curtea constată că autoritățile au examinat prompt plângerile succesive ale reclamantului împotriva O.M.M. și că amenziile și garanția financiară dispusă nu puteau fi considerate nerezonabil de scăzute, ținând seama de faptul că amenzi mai mari și un depozit cu o valoare mai ridicată ar fi putut amenința bunăstarea copilului și scopul de a crea legături de familie mai strânse (a se vedea *D. împotriva Poloniei*, citată anterior, și *Fușcă*, citată anterior, pct. 48).

82. De asemenea, Curtea observă că împotrivirea fetei de a-și vedea tatăl a fost un element constant de-a lungul anilor, astfel cum o dovedesc nu numai rapoartele întocmite de

executorul judecătoresc (a se vedea supra, pct. 43), dar și rapoartele întocmite de Centrul Județean de Intervenție pentru Copilul Abuzat din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (a se vedea supra, pct. 23) și soluțiile instanțelor penale și civile (a se vedea supra, pct. 51 și 54). Totuși, indiferent care este motivul atitudinii N.M.E.P., împotrivirea sa nu poate fi imputată autorităților interne.

83. În plus, situația tensionată dintre părinți și comportamentul obstructiv al O.M.M. în ceea ce privește executarea hotărârilor au fost recunoscute în mod constant de instanțele interne (a se vedea supra, pct. 18, 26, 30, 46, 50 și 54), care au pronunțat în repetate rânduri hotărâri motivate care au ținut seama în principal de interesul superior al copilului.

84. Având în vedere situația familială delicată din prezenta cauză, Curtea consideră că este foarte dificil de acceptat că o executare silită ordinară ar fi putut, în sine, să îmbunătățească situația. Curtea consideră că faptele cauzei au indicat în mod clar că, pentru punerea în executare cu succes a dreptului de vizită al reclamantului, era necesară o abordare mai sensibilă în ceea ce privește copilul. În această privință, Curtea remarcă faptul că reclamantul nu a solicitat asistența serviciilor sociale sau a unui psiholog pentru a explora alte posibilități de a se apropia de fiica sa înstrăinată și atunci când a avut ocazia de a participa la ședințe de consiliere psihologică împreună cu fosta lui soție (a se vedea supra, pct. 24), acesta a încetat să mai participe la ele după patru ședințe (a se vedea, în sens opus, *Nistor*, citată anterior, pct. 105).

85. Curtea este conștientă că, în situații dificile precum cea în speță, care implică probleme nerezolvate între părinți, trebuie să treacă o anumită perioadă de timp pentru ca părinții să poată să depășească dificultățile emoționale și să stabilească o relație matură bazată pe interesul superior al copilului (a se vedea *Trdan și C. împotriva Sloveniei*, nr. 28708/06, pct. 96, 7 decembrie 2010). Cu toate acestea, restabilirea unei relații cu un copil în astfel de circumstanțe delicate necesită eforturi pe termen lung din partea tuturor celor implicați, în ciuda obligațiilor pozitive ale autorităților publice de a asigura executarea dreptului de vizită, protejând astfel dreptul reclamantului la respectarea vieții sale de familie. În această privință, Curtea reiterează faptul că obligația de a lua măsuri pentru a facilita contactul nu este absolută; în plus, este o obligație de mijloace, nu de rezultat.

86. În ceea ce privește afirmațiile reclamantului conform cărora nu a mai putut să își vadă fiica din 2009 deoarece nu a fost informat cu privire la noua adresă a fiicei sale din Regatul Unit, Curtea observă că, deși era oportun ca mama să îi comunice reclamantului adresa, la dosar nu există nicio probă care să demonstreze că reclamantul a făcut vreo încercare de a apela la autoritățile române sau britanice pentru a obține adresa nouă și executarea hotărârii care stabilea programul său de vizită modificat.

87. În ceea ce privește afirmațiile reclamantului conform cărora instanțele interne au soluționat cu o întârziere nerezonabilă cererile de executare silită cu care au fost sesizate, obstructând astfel drepturile sale parentale față de fiica sa, Curtea observă că, în ciuda numeroaselor proceduri de natură civilă și penală referitoare la relația reclamantului cu copilul său, procedura efectivă de executare silită a hotărârilor respective nu a fost suspendată niciodată de nicio instanță și, astfel, nu se poate considera că procedura în cauză a obstructat *per se* exercitarea de către reclamant a dreptului de vizită.

88. În cadrul elementelor menționate și având în vedere marja de apreciere acordată autorităților naționale, Curtea consideră că acestea au soluționat cauza reclamantului ținând seama în mod corespunzător de interesul superior al copilului în cauză și al familiei în ansamblu, luând totodată toate măsurile necesare pentru a pune în executare dreptul de vizită al reclamantului, care se impuneau în mod rezonabil în situația foarte dificilă în cauză.

În consecință, în circumstanțele din prezenta cauză, nu a fost încălcat art. 8 din convenție.

II. Cu privire la celelalte preținse încălcări ale convenției

89. Reclamantul s-a plâns, în temeiul art. 6 § 1 din convenție, de soluționarea plângerii penale împotriva fostei sale soții, afirmând că autoritățile s-au arătat părtinitoare și în favoarea soției sale și că aceleași fapte care constituiau pretinsa încălcare a art. 8 din convenție au dat naștere, de asemenea, la încălcări ale art. 13 și art. 5 din Protocolul nr. 7 la convenție.

90. Curtea a examinat plângerile depuse de reclamant. Având în vedere toate elementele de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la plângeri, Curtea constată că acestea nu indică nicio aparentă încălcare a drepturilor și a libertăților stabilite în convenție sau în protocoalele la aceasta.

91. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din convenție.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate

1. *Declară* admisibilă cererea reclamantului în temeiul art. 8 din convenție cu privire la neexecutarea hotărârilor definitive care îi acordau dreptul de a-și vizita fiica și inadmisibilă în ceea ce privește celelalte capete de cerere;

2. *Hotărăște* că nu a fost încălcat art. 8 din convenție.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 17 aprilie 2012, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep
Președinte

Casadevall